

Besturingsmodel Brandweer binnen de Veiligheidsregio Haaglanden

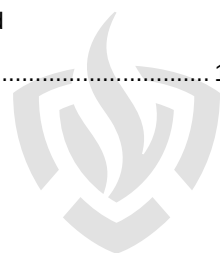

Bestuurlijke aansturing

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	2
2.	REGIONALE BRANDWEER.	3
	Organen	3
	Verlengd lokaal bestuur	3
	Gemeenteraad	3
	College van burgemeester & wethouders	4
	Burgemeester	4
	Lokaal brandweercommandant	4
	Organisatie	5
	Regionale organisatieverordening	5
	Taken en bevoegdheden	5
	Beleidsplan veiligheidsregio	6
	Basispakket en pluspakket	7
	Couleur locale	7
	Reddingsbrigades	7
3.	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING.	8
	3.1. Algemeen Bestuur	8
	3.2. Dagelijks Bestuur	8
	3.3. Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. (veiligheidsdirectie)	8
	3.4. Adviescommissie op grond van de Wgr	9
	3.5. Planning en control	9
	3.6. Toepassing profijtbeginssel	10
4.	BIJLAGEN.	11
	4.1. Bijlage 1: Wijziging van de besluitvormingsprocedures op het gebied van Planning en Control	11

Bestuurlijke aansturing

1. INLEIDING

Het vorige kabinet heeft in 2004 het Kabinetsstandpunt Veiligheidsregio's gepubliceerd. Naar aanleiding van evaluaties van diverse rampen en crises waren er knelpunten in de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing geconstateerd. In de visie van het vorige kabinet dient de oplossing voor de geconstateerde knelpunten gevonden te worden in de wettelijke verankering van een multidisciplinaire, bovenlokale bestuurs- en organisatievorm voor rampenbestrijding en crisisbeheersing, veiligheidsregio geheten. Dit heeft in 2006 geresulteerd in de concept Wet veiligheidsregio's die nu voor consultatie bij de Staten-Generaal ligt. In het regeerakkoord van het huidige kabinet is, afwijkend van de tekst in de concept-Wet veiligheidsregio's, afgesproken dat er voor lokale brandweerkorpsen geen wettelijke verplichting komt om zich te regionaliseren. Onder continuering van het voornemen om tot een regionale brandweer binnen de Veiligheidsregio te komen, conform het standpunt van de VNG, biedt het nieuwe beleid van het huidige kabinet ons nu de mogelijkheid om in eigen tempo en op onze voorwaarden te komen tot een efficiënte regionale brandweerorganisatie zonder (wettelijke) druk van bovenaf.

De regio Haaglanden heeft een sterk eigen profiel bestaande uit het regeringscentrum inclusief koninklijk huis, alsmede het internationale centrum voor recht, vrede en veiligheid, kennis, innovatie en technologie én de Greenport Westland-Oostland. De inrichting van Haaglanden is divers. Zo zijn er groene villawijken, gebieden met een landelijk karakter, maar ook gebieden met intensief gestapeld en gecombineerd ruimtegebruik voor wonen en werken. De compacte regio Haaglanden is ook een regio met een hoge bevolkingsdichtheid. De effecten van een ramp treffen al snel grote bevolkingsaantallen en grote economische belangen. Haaglanden heeft een zeer kwetsbare infrastructuur voor vervoer en transport. Kleine verstoringen hebben grote effecten. Dit wordt nog versterkt doordat Haaglanden een kustregio is en dus van nature altijd minder bereikbaar zal zijn. Bij dichtslibbing van de infrastructuur ten gevolge van een ramp, zal het langer duren voordat hulp van buitenaf ter plaatse kan zijn. Dit beperkt het rendement van bijstand. Met ondermeer dit risicobeeld in gedachte is op de AB HRH-vergadering van 25 oktober 2006 het besluit genomen om met voorstellen te komen die per 1 januari 2008¹ zouden moeten leiden tot een geregionaliseerde brandweerorganisatie. Deze geregionaliseerde brandweerorganisatie zal bestaan uit ± 500 beroepsbrandweermensen en ± 500 vrijwilligers voor de uitrukdienst én ± 400 man voor pro-actie-, preventie-, preparatie- en ondersteunende (overhead) taken. Het is in feite een fusie van de lokale brandweerkorpsen en de huidige regionale brandweerorganisatie. In een later stadium (streefdatum 1 januari 2010) zal de vorming van de veiligheidsregio een feit zijn. Dit is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (Wet Veiligheidsregio's, Politiewet, Wet Ambulancezorg) in deze.

Bij de bestuurlijke opdracht tot het onderzoeken van het regionaliseren van de brandweer, speelt het besturingsmodel een belangrijke rol. In de Bestuurlijke Stuurgroep (BSG) vergadering van 11 april jl. is een discussienota besproken. De uitkomsten van de discussie zijn verwerkt in dit beslisdocument. Naast de discussie over de bestuurlijke aansturing speelt ook de discussie over de taken. Deze takendiscussie heeft plaats gevonden in de BSG vergadering

¹ In september 2007 is door de BSG besloten de planning uit te stellen. De overgang naar een regionale brandweer zal, behoudens accordering door de gemeenteraden, met ingang van 1 januari 2009 plaats vinden.

Bestuurlijke aansturing

van 2 mei jl. Waar dat relevant is zijn de uitkomsten van deze takendiscussie in dit document opgenomen.

Dit beslisdocument zal worden aangepast aan de hand van de ontwikkelingen op het gebied van het wetgevingstraject c.s. van de Wet veiligheidsregio's. Het document krijgt hiermee het karakter van een groeidocument. Per nieuwe versie is een besluit van de BSG benodigd.

2. REGIONALE BRANDWEER

Door het regionaliseren van de brandweer en het onderbrengen daarvan in een gemeenschappelijke regeling, komt het lokaal bestuur op enige afstand te staan van het beheer over de brandweezorg. De burgemeester behoudt het gezag, de uitvoerende macht komt te liggen bij het bestuur van de regionale brandweer, de 9 burgemeesters van de Haaglanden gemeenten, zoals zij die bevoegdheden ook hebben over de politie (het Regionaal College) en de GHOR (Algemeen Bestuur HRH). Doordat de meeste brandweertaken aan de regionale brandweerorganisatie in uitvoering worden gegeven, terwijl de verantwoordelijkheid voor de brandweezorg lokaal blijft, is het van belang om duidelijkheid te krijgen over de invulling van aansturen, besturen en controleren door regionaal bestuur, regionale directie, burgemeester, college van burgemeester & wethouders en raad. De uitkomsten van de bestuurlijke discussie staan hieronder vermeld.

2.1. Organen

2.1.1. Verlengd lokaal bestuur

De regionale brandweer (en de veiligheidsregio) wordt georganiseerd volgens het principe van verlengd lokaal bestuur conform het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur uit 2002 en de Wet veiligheidsregio's 2007. De regionale brandweer (en de veiligheidsregio) is een openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling door de 9 Haaglanden gemeenten. Het zijn met name gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden die straks in gezamenlijkheid van de gemeenten door de regionale brandweer Haaglanden worden uitgevoerd. Basisprincipes van verlengd lokaal bestuur zijn decentralisatie, lokale inbedding, lokaal verantwoording afleggen, besluitvorming op basis van consensus en bovenlokale oplossingen zoeken voor bovenlokale problemen, echter, de Wet veiligheidsregio's wijkt op een aantal punten af van deze in de WGR aangegeven principes. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de koude en warme fase.

Zo worden de burgemeesters benoemd in het Algemeen Bestuur (i.p.v. de keuze tussen bestuurders en/of raadsleden), wordt de voorzitter van het Algemeen Bestuur de regionaal korpsbeheerder en heeft de voorzitter een doorslaggevende stem in de besluitvorming, mochten de stemmen staken. Dit alles betreft de 'koude', reguliere fase. De Wet veiligheidsregio's geeft aan dat in het geval van een bovenlokale ramp of crisis (de 'warme' fase) de voorzitter van het regionaal beleidsteam het bovenlokale gezag krijgt. De voorzitter van de veiligheidsregio is tevens de voorzitter van het regionaal beleidsteam.

Bestuurlijke aansturing

2.1.2. Gemeenteraad

De gemeenteraad heeft ook bij gemeenschappelijke regelingen een kaderstellende en controlerende functie. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kan de raad haar zienswijze op de begroting van de regionale brandweer (veiligheidsregio) naar voren brengen en wordt zij in kennis gesteld van de rekening van de regionale brandweer (veiligheidsregio). De rekenkamer(functie) van de raad is ook van toepassing op de Wgr. De raad toetst het beleid aan de hand van het Beleidsplan veiligheidsregio, dat eens in de vier jaar wordt opgesteld en goedkeuring van de Raad behoeft, zie ook § 2.2.3.

2.1.3. Burgemeester & wethouders

Burgemeester & wethouders houden de zorg voor de brandweer, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening. Onderdelen van deze zorg worden verplicht overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling (zie §2.7 voor een nadere specificatie).

2.1.4. Burgemeester

De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid, alsmede het opbevel bij brand, ongevallen en rampen. De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking en alle bij een (dreigende) ramp of crisis betrokken personen op passende wijze geïnformeerd worden (artikel 6 van de concept-Wet veiligheidsregio) over de (dreigende) ramp of crisis.

De burgemeester is lid van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

2.1.5. Lokaal brandweercommandant

Ook binnen de geregionaliseerde brandweer bestaat de functie van lokaal brandweercommandant (in regionale dienst en maakt derhalve geen onderdeel uit van de gemeentelijke organisatie), die de vaste brandweeradviseur van de burgemeester is en tevens de brandweervertegenwoordiger in het Gemeentelijk Beleidsteam ten tijde van een ramp of crisis. Deze lokaal brandweercommandant zal het lokale bestuur inhoudelijk adviseren over brandweerkzaken en krijgt bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de lokaal uit te voeren taken. Hiertoe zal een mandaatregeling worden opgesteld. Zijn onafhankelijkheid is gegarandeerd omdat hij zijn werkzaamheden verricht binnen de daartoe door het Algemeen Bestuur gestelde kaders. Indien de lokaal brandweercommandant in een spagaat dreigt terecht te komen komt de regionaal brandweercommandant in beeld voor zowel de lokaal brandweercommandant als de burgemeester. De burgemeester c.q. het college kan via het gemeentelijk ambtelijk apparaat de overige advisering organiseren inzake brandweer (beheersmatig) gerelateerde onderwerpen regelen, zoals bijvoorbeeld de financiële en bestuurlijke onderwerpen van de regionale brandweer.

Bestuurlijke aansturing

De benoeming van de lokaal brandweercommandant is de verantwoordelijkheid van de Regionaal brandweercommandant (in naam van het Algemeen Bestuur). Het is echter evident dat het lokale bestuur, de burgemeester in het bijzonder, vertrouwen moet hebben in de lokaal brandweercommandant en nauw betrokken dient te zijn bij de werving, selectie en aanstelling van de lokaal brandweercommandant in regionale dienst. De burgemeester wordt daarom ook betrokken bij het opstellen van de profielschets van de beoogd lokaal brandweercommandant. De regionaal brandweercommandant kan een kandidaat pas officieel voordragen aan het Algemeen Bestuur, nadat hij instemming heeft van de betrokken burgemeester(s).

2.2. Organisatie

2.2.1. Regionale organisatieverordening

In de Gemeenschappelijke Regeling zal, onder verantwoordelijkheid van het AB, een regionale organisatieverordening worden opgesteld. Deze verordenende bevoegdheid dient in de gemeenschappelijke regeling te worden vastgelegd. In de regionale verordening wordt bepaald dat de verordening der gemeente (lees de bestaande verordeningen van de deelnemende gemeenten) voor het gehele gebied dan wel voor een gedeelte daarvan geheel of gedeeltelijk ophoudt te gelden. De lokale brandweer(organisatie) verordeningen blijven dus van kracht zolang deze niet worden ingetrokken. In de regionale verordening moet deze onderlinge verhouding geregeld worden (artikel 122 Gemeentewet, artikel 30 lid 3 Wgr). Voor de leesbaarheid van de bestaande lokale verordeningen is het derhalve nodig om deze aan te passen voor zover ze onderwerpen bevatten die straks in de gemeenschappelijke regeling terecht komen.

2.2.2. Taken en bevoegdheden

De gemeenteraad behoudt zijn kaderstellende verantwoordelijkheid. Het college van burgemeester & wethouders blijft ook in de nieuwe situatie verantwoordelijk voor de brandweezorg en de rampenbestrijding. De burgemeester blijft belast met het opperbevel bij brand, ongevallen en rampen. Met betrekking tot de taken kan worden vastgesteld dat:

- Alle taken op het gebied van preparatie, repressie en nazorg geheel in uitvoering worden gegeven aan de regionale brandweer. Onder nazorg wordt hier de interne nazorg van de brandweer bedoeld, dus evaluatie en personeels(na)zorg. De nazorg aan het publiek blijft een taak van de gemeenten. De verstrekking van feitelijke informatie over het brandweeroptreden aan direct omwonenden blijft een taak van de regionale brandweer.
- Pro-actie en preventietaken blijven een lokale verantwoordelijkheid in de zin dat de bestuurlijke rechtshandelingen, inclusief de brede bestuurlijke afweging, die daaruit voortvloeien gemeentelijk dienen te worden ingevuld. Verlening en handhaving van vergunningen, waarbij voorwaarden zijn opgenomen in het kader van brandveiligheid en brandpreventie, zijn en blijven dus een uitvoeringstaak en –verantwoordelijkheid van de gemeente. De raad behoudt zijn verordenende rol op dit terrein. De mandaatregelingen met betrekking tot vergunningverlening en handhaving ten behoeve van lokaal brandweercommandanten zullen derhalve worden ingetrokken.

Bestuurlijke aansturing

De gemeentelijke frontoffice is belast met vergunning- of informatieaanvragen. Advisering op het terrein van pro actie en preventie wordt een wettelijke taak van de regionale brandweer. Voor de gemeenten impliceert dit dat deze adviesfunctie geborgd dient te worden in de (mid- en) backoffice van de regionale en gemeentelijke werkprocessen. De regionale brandweer zal deze adviestaken dan ook in overwegende zin op lokale schaal, maar met centrale kwaliteitsnormen in uitvoering nemen. Gemeenten kunnen zo op verantwoorde wijze invulling geven aan hun verantwoordelijkheid op het gebied van het integraal veiligheidsbeleid. Tegelijkertijd wordt op deze wijze aan de kracht van een sterke relatie tussen pro-actie en preventie enerzijds en repressie anderzijds geen afbreuk gedaan.

- De voorbereiding en het afstemmen van de gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen is en blijft de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris. Er komt een coördinerend functionaris voor de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen in de regio (Artikel 30 Wet veiligheidsregio's). Om enige regionale éénduidigheid in de preparatie te creëren wordt er formeel een intergemeentelijk (rampenbestrijdings) overlegorgaan opgericht. Hiertoe wordt in de gemeenschappelijke regeling een Commissie van Advies voor de Gemeentelijke Rampenbestrijding, bestaande uit gemeentesecretarissen, geïntroduceerd (zie ook § 3.4). De gemeentesecretarissen organiseren de overlegstructuur die uit deze commissie voortvloeit, bijvoorbeeld het regionaal overleg van ambtenaren rampenbestrijding. De ambtenaar rampenbestrijding (functienaam kan per gemeente afwijken) blijft of wordt in de gemeentelijke organisatie geplaatst. De ambtenaar rampenbestrijding is daarmee de adviseur op zijn vakgebied voor het lokaal bestuur en de gemeentelijke rampenorganisatie.

Voor de invoering van de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding (WKR) in 2004 werd het gemeentelijk rampenplan vastgesteld door de gemeenteraad. Nu wordt het gemeentelijk rampenplan door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Met de invoering van de Wet veiligheidsregio's vervalt het gemeentelijk rampenplan. Er komt een regionaal crisisplan dat de lokale rampenplannen vervangt. Dit regionaal crisisplan wordt door het Algemeen Bestuur van de regionale brandweer vastgesteld. Er zal desondanks sprake zijn van lokale uitwerking, maar binnen de gezamenlijk vastgestelde contouren van het regionaal crisisplan. Rampbestrijdingsplannen zullen met de regionalisering ook door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld en niet meer door de burgemeester.

- De regionale bedrijfsvoering, alle PIOFACH taken (personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting), is een eigen taak van de regionale brandweer. In de regionale organisatieverordening zal de uitvoering van deze beheerstaken nader uitgewerkt worden. Om dit tot stand te brengen, is ontvlechting nodig van deze taken uit de huidige gemeentelijke organisaties.

Met betrekking tot de organisatie van de domeinen informatie, technische communicatie en automatisering moet er bijzondere aandacht zijn voor het mogelijk multidisciplinaire karakter van deze domeinen. Indien er duidelijke meerwaarde is om zaken multidisciplinair te organiseren zal dit zodanig gebeuren.

2.2.3. Beleidsplan veiligheidsregio

In plaats van het huidige Regionaal beheersplan rampenbestrijding komt er een Beleidsplan veiligheidsregio. Het beleidsplan beschrijft de wijze waarop de multidisciplinaire voorbereiding

Bestuurlijke aansturing

en uitvoering van de crisisbeheersing en rampenbestrijding wordt vormgegeven, alsmede de wijze waarop de benodigde kwaliteit wordt geborgd. Dit beleidsplan zal eens in de 4 jaar worden op- en vastgesteld. De raad zal intensief betrokken worden bij de vaststelling van dit beleidsplan voor de veiligheidsregio. De raad wordt gevraagd input te leveren bij het vaststellen van het regionaal risicoprofiel en levert daarnaast overige input op het terrein van fysieke veiligheid, rampen en crises voor het Beleidsplan veiligheidsregio. Het beleidsplan omvat in ieder geval een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, alsmede van de beoogde operationele prestaties in het kader van rampenbestrijding en de crisisbeheersing van de gemeenten en de politie in de regio. De raad kan jaarlijks bij de begrotingsbehandeling op hoofdlijnen (op programmaniveau) (bij)sturen.

2.2.4. Basispakket en pluspakket

De regionale brandweer wordt primair ingericht op grond van een basispakket. Daarin zijn, kwalitatief en kwantitatief, taken en bevoegdheden opgenomen die eenduidig en uniform gelden voor alle gemeenten, inclusief het leveren van bijstand. Bij de samenstelling van het basispakket wordt uitgegaan van solidariteit tussen de Haaglanden gemeenten, zoals die in de huidige praktijk ook al bestaat.

Gemeenten hebben de mogelijkheid om bovenop het basispakket een pluspakket bij de regionale brandweer af te nemen (lokale differentiatie). Dit wordt geregeld in een dienstverleningsovereenkomst met de regionale brandweer. De kosten van een pluspakket komen ten laste van de betreffende gemeente. In de dienstverleningsovereenkomst worden ook bepalingen opgenomen die de beëindiging van een plustaak regelen. Voorbeeld van een plustaak is bijvoorbeeld het instellen van een strengere opkomsttijd dan de minimale zorgnorm (die kan variëren van 5 tot 10 minuten voor de 1^e tankautospuiter) die lokaal van toepassing dient te zijn volgens de "Handleiding brandweezorg" van BZK (zorgnormen worden binnenkort in een AmvB "hard" gemaakt). Een pluspakket kan derhalve een heel scala van taken bevatten met lokaal bepaalde kwaliteitseisen en normen.

2.2.5. Couleur locale

De burgemeester vervult een bijzondere rol in de beleving van lokale binding door brandweerpersoneel. Als bestuursorgaan en opperbevelhebber brandweer is de burgemeester vaak nauw betrokken bij allerlei activiteiten rondom de brandweer in het algemeen en de brandweervrijwilligers in het bijzonder. Hierbij moeten we denken aan het bezoeken van oefeningen, korpsavonden, activiteiten van de personeelsvereniging en het uitreiken van diploma's, oorkonden en (brandweer)onderscheidingen. Deze specifieke rol van de burgemeester zal behouden blijven en waar nodig versterkt. Hiertoe is een vertrouwensband met lokaal brandweercommandant onmisbaar.

2.2.6. Reddingsbrigades

Bestuurlijke aansturing

Bijzondere aandacht dient er te zijn voor de diverse reddingsbrigades binnen Haaglanden. Het optreden bij waterongevallen is een primaire taak en verantwoordelijkheid van de brandweer. Een taak die over zal gaan naar de regionale brandweer. Op relevante plaatsen en tijden wordt deze taak uitgevoerd door vrijwillige reddingsbrigades. Dit vormt niet alleen inhoudelijk, maar ook uit het oogpunt van maatschappelijke betrokkenheid en burgerparticipatie, een belangrijk gegeven. Vanwege het feit dat het hier om een primaire verantwoordelijkheid van de brandweer gaat, lijkt het voor de hand te liggen dat dit aspect benoemd en betrokken gaat worden bij de regionalisering van de brandweer. Inzake de financiering van de reddingsbrigades kan worden opgemerkt dat de reddingsbrigades onderdeel zullen zijn van het onder § 2.2.4. genoemde pluspakket, zijnde te verkiezen extra paraatheid. Alvorens er sprake kan zijn van een pluspakket dienen tijdens de financiële ontvlechting de bedragen besteed aan de reddingsbrigade's uit de begroting van de brandweer te worden gehaald.

3. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

De regionale brandweer en de GHOR is en blijft een openbaar lichaam met als juridische basis de Wet gemeenschappelijke regelingen. De huidige "Gemeenschappelijke Regeling Hulpverleningsregio Haaglanden" (GR HRH) uit 2005 zal op de noodzakelijke onderdelen worden aangepast. Dit besturingsmodel zal in de nieuwe memorie van toelichting bij de GR worden verwerkt.

3.1. Algemeen Bestuur

Er is sprake van een collegiaal bestuur, waarbinnen sprake zal zijn van een taakverdeling op basis van toe te wijzen (functionele) portefeuilles en op basis daarvan aan te stellen portefeuillehouders. Toewijzing van portefeuilles is derhalve functioneel en niet slechts op basis van affiniteit. De huidige regels omtrent het Algemeen Bestuur (nu hoofdstuk IV van de GR HRH), dienen te worden aangepast om aan de Wet veiligheidsregio's te voldoen. Hier gaat het met name om de bepaling dat de korpsbeheerder automatisch voorzitter van de veiligheidsregio wordt en dat de voorzitter bij stakende stemmen een doorslaggevende stem heeft.

3.2. Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door uit de reguliere leden van het Algemeen Bestuur die de functie van Voorzitter, Secretaris en Penningmeester vervullen. De taak van het Dagelijks Bestuur is gericht op de voorbereiding van de agenda van de vergaderingen van, en besluitvorming door, het Algemeen bestuur. De huidige regels omtrent het Dagelijks Bestuur (nu hoofdstuk VI van de GR HRH), blijven ongewijzigd van toepassing. Dit geldt ook voor de bepaling omtrent de Voorzitter (nu hoofdstuk VII van de GR HRH) én Secretaris en Penningmeester (nu hoofdstuk VIII van de GR HRH).

3.3. Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. (veiligheidsdirectie)

Bestuurlijke aansturing

Het Algemeen Bestuur HRH en het Regionaal College hebben in een eerder stadium ingestemd met het oprichten en functioneren van een Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. bestaande uit de Regionaal brandweercommandant, de Regionaal Geneeskundig Commandant en de Korpschef van Politie. Zij voeren periodiek overleg inzake de veiligheidsregio (i.o.) om het bestuur gevraagd en ongevraagd van adviezen te voorzien op het gebied van openbare orde, veiligheid en zorg. Het Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. heeft een viertal domeinen van multidisciplinaire samenwerking geïdentificeerd:

1. Melding en alarmering
2. Opschaling en coördinatie
3. Opleiden en oefenen
4. Shared services.

De samenwerking tussen de kolommen in de veiligheidsregio wordt vormgegeven langs deze domeinen. De gemeentelijke kolom zal in het Directieoverleg betrokken zijn, doordat de coördinerend functionaris zal worden uitgenodigd aan dit overleg deel te nemen.

Met het opnemen van het Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. in de gemeenschappelijke regeling, zal dit overleg een juridische basis krijgen. In de GR dient ook de deelname van de korpschef van politie aan dit Directieoverleg veiligheidsregio Haaglanden i.o. te worden geregeld.

3.4. Adviescommissies op grond van de Wgr

In de huidige GR HRH is een bestuurlijke Commissie van Advies voor Geneeskundige Hulpverlening ingesteld. Hierin hebben ondermeer de wethouders Zorg van de 9 Haaglanden gemeenten zitting. Deze adviescommissie blijft gehandhaafd.

In de huidige GR HRH is een Commissie van Advies voor de Brandweezorg en Rampenbestrijding ingesteld. Hierin hebben ondermeer de lokale brandweer commandanten zitting. In de nieuwe regionale brandweerorganisatie zullen de lokale commandanten (in regionale dienst) zitting hebben in de Commissie van Advies voor de Brandweezorg en Rampenbestrijding. De lokale commandanten zullen in hun ambtelijke adviestaak met name de specifieke lokale aspecten van brandweezorg moeten behartigen. Voor de monodisciplinaire gemeentelijke rampenbestrijding komt een aparte commissie van advies bestaande uit gemeentesecretarissen.

Zoals eerder gememoreerd blijft de gemeentesecretaris verantwoordelijk voor de lokale voorbereiding op de rampenbestrijding. Om in het geval van een gemeentegrens overschrijdend incident met enige eenduidigheid de crisis aan te kunnen pakken, is in de voorbereidingsfase een afstemmingsplatform voor de gemeentesecretarissen en ambtenaren rampenbestrijding noodzakelijk. Hiertoe zal een Commissie van Advies voor de Gemeentelijke Rampenbestrijding worden ingesteld. Hierin stemmen de gemeentesecretarissen hun activiteiten af en adviseren zij het Algemeen Bestuur vanuit hun verantwoordelijkheid.

3.5. Planning en Control

De regionale brandweer (en de GHOR) heeft een eigen Planning- en Controlcyclus. In de gemeenschappelijke regeling zijn daartoe financiële bepalingen opgenomen. Het is wettelijk voorgeschreven dat de begrotingssystematiek van gemeenschappelijke regelingen aansluit bij de gemeentelijke begrotingssystematiek. Hiertoe zal een op output gerichte (beschreven) begroting worden gehanteerd.

Bestuurlijke aansturing

In de systematiek van begrotings- en rekeningcyclus zal geen verandering komen. Deze gang van zaken is nog eens uitgebreid in bijlage 1 beschreven.

Om flexibiliteit bij de HRH te creëren en minimale temporisatie van uitvoering van beleid van de regionale brandweer te garanderen zal in de begroting een post “onvoorzien” opgenomen worden. Het algemeen bestuur van de HRH (de burgemeesters) zal gaan over de hoogte van de post en de besteding daarvan. Het bestuur van de HRH zal ten behoeve van de uitvoering een financiële mandaatregeling vaststellen. De verantwoording over de uitgaven zal met de jaarrekening plaatsvinden die aan de gemeenteraden zal worden aangeboden. Dit geldt derhalve onverkort voor de post “onvoorzien”.

In bijlage 1 bij dit stuk zijn de uitgebreide voorstellen tot wijziging van de besluitvormingsprocedures op het gebied van Planning en Control opgenomen.

3.6. Toepassing profijtbeginsel

De Wgr biedt de mogelijkheid tot het heffen van rechten voortvloeiend uit het profijtbeginsel. Nu de uitvoering van de meeste brandweertaken door de regionale brandweer zal plaatsvinden, zullen de kosten die vallen te rekenen onder het profijtbeginsel moeten kunnen worden verhaald. Immers, door de overheveling van taken, vindt er een lastenverschuiving plaats en dienen dus ook de baten te worden overgeheveld. Er zal juridisch uitgezocht worden of hier bestuursrechtelijk sprake kan zijn van heffing door de regionale brandweer. Daarna zal een regionale verordening worden opgesteld die de onderlinge verhouding met de lokale verordeningen regelt.

Bestuurlijke aansturing

4. BIJLAGE 1: WIJZIGING VAN DE BESLUITVORMINGSPROCEDURE OP HET GEBIED VAN PLANNING EN CONTROL

In de vergaderingen van het Algemeen Bestuur is meermalen gesproken over de (directe) betrokkenheid van enerzijds het Algemeen Bestuur HRH en anderzijds de gemeenteraden bij de besluitvorming m.b.t. de begroting HRH, de begrotingswijzigingen HRH en de rekening HRH. In het verlengde daarvan kwam ook aan de orde of en zo ja binnen welk mandaat de directie van de HRH bevoegd is om te schuiven binnen de posten van de goedgekeurde c.q. vastgestelde begroting. Het Algemeen Bestuur HRH heeft de bestuurlijk penningmeester verzocht hiertoe een nader voorstel te concretiseren in het perspectief van enerzijds de voorgenomen fusie van de lokale brandweerkorpsen en de HRH en anderzijds de vorming van de Veiligheidsregio Haaglanden.

In overleg met de bestuurlijk penningmeester, de controller van de HRH en de secretaris HRH is het navolgende voorstel tot stand gekomen.

1. Begroting

De actuele gemeenschappelijke regeling HRH voorziet er in, dat de directie van de HRH de concept-(programma)begroting en de concept-produktenbegroting (geïntegreerd) voorbereidt en deze beide ter besluitvorming voorlegt aan het Algemeen Bestuur HRH.

De vervolgstap is, dat het Algemeen Bestuur HRH de programmabegroting (via het Dagelijks Bestuur en de bestuurlijk penningmeester) voorlopig vaststelt en deze vervolgens met een maximale reactietermijn van 2 maanden om commentaar voorlegt aan de in de regeling deelnemende gemeenten c.q. gemeenteraden.

De gemeenteraden dienen hun commentaar in bij de HRH-organisatie en het is vervolgens aan het Algemeen Bestuur HRH om, met inachtneming van de ingekomen reacties, de programmabegroting definitief vast te stellen. Deze besluitvorming behoeft niet per definitie unaniem te zijn. Nadat de programmabegroting definitief is vastgesteld wordt de programmabegroting ter kennisneming/informatie toegezonden aan de gemeenteraden.

Besluit: deze procedure ongewijzigd te handhaven.

2. Rekening

De actuele gemeenschappelijke regeling HRH voorziet er in, dat de directie van de HRH medio het navolgende rekeningjaar de ontwerp-rekening opstelt van het voorgaande jaar. Deze ontwerp-rekening wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur HRH (via het Dagelijks Bestuur en de bestuurlijk penningmeester). Deze besluitvorming behoeft niet per definitie unaniem te zijn. Nadat het Algemeen bestuur HRH de rekening definitief heeft vastgesteld wordt deze ter kennisneming/informatie toegezonden aan de gemeenteraden.

Besluit: deze procedure ongewijzigd te handhaven.

3. Begrotingswijzigingen

De actuele gemeenschappelijke regeling HRH voorziet er in, dat de directie van de HRH concept-(programma)begrotingswijzigingen voorbereidt en deze ter besluitvorming voorlegt aan het Algemeen bestuur HRH. De vervolgstap is, dat het Algemeen Bestuur HRH de concept-(programma)begrotingswijziging voorlopig vaststelt en deze vervolgens met een maximale re-

Bestuurlijke aansturing

actietermijn van 2 maanden om commentaar voorlegt aan de in de regeling deelnemende gemeenten c.q. gemeenteraden.

De gemeenteraden dienen hun commentaar in bij de HRH-organisatie en het is vervolgens aan het Algemeen Bestuur HRH om, met inachtneming van de ingekomen reacties, de programmabegrotingswijziging definitief vast te stellen. Deze besluitvorming behoeft niet per definitie unaniem te zijn. Nadat de programmabegrotingswijziging definitief is vastgesteld wordt de begrotingswijziging ter kennisneming/informatie toegezonden aan de gemeenteraden.

Besluit: deze formele procedure ongewijzigd te handhaven in de gemeenschappelijke regeling.

In het verlengde hiervan is de afgelopen jaren ambtelijk en bestuurlijk geconstateerd, dat met de uitvoering van een dergelijke formele procedure meestentijds een periode van 4 á 5 maanden is gemoeid. Formeel gesproken is het de HRH-organisatie gedurende die periode formeel niet toegestaan reeds over te gaan tot uitvoering van de in procedure zijnde begrotingswijziging met als gevolg, dat de werkzaamheden van de organisatie tenminste moeten worden getemporiseerd. Dit laatste heeft er toe geleid, dat het Algemeen Bestuur HRH in zijn algemeenheid het beleid voorstond om het aantal formele begrotingswijzigingen tot het uiterste minimum te beperken. Praktijk was, dat er geen sprake was van enige formele begrotingswijziging. Voor zoveel als nodig werd de onderliggende informatie wel door de directie gedeeld met het Algemeen Bestuur HRH en/of de bestuurlijk penningmeester, maar de gemeenteraden werden er eerst mee geconfronteerd bij de presentatie van de rekening. Overigens informeert het Algemeen Bestuur een enkele keer de colleges van Burgemeesters en Wethouders tussentijds. De laatste keer was, dat met een brief aan de colleges bij wijze van "winstwaarschuwing". Het vraagstuk dat voorligt is om enerzijds de formele procedure niet buiten spel te zetten en anderzijds ook niet de werkzaamheden van de HRH-organisatie te moeten temporeren als gevolg van hetzelfde formele traject.

In een eerdere vergadering van het Algemeen Bestuur HRH is, op voorstel van de heer Van Leeuwen, door het bestuur besloten om in de begroting een post Onvoorzien op te nemen en deze, voor zoveel als nodig en ter beoordeling van het Algemeen Bestuur HRH, beschikbaar te hebben om te kunnen worden ingezet voor wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting zonder effect op het vastgestelde bedrag per inwoner. Deze voorziening is nog niet getroffen in de actuele vastgestelde begroting 2008, maar zou moeten worden opgenomen in de nieuwe begroting 2009. De omvang van deze post Onvoorzien dient bestuurlijk te worden vastgesteld en maakt deel uit van de begroting.

De beslissing om voor de financiering van een bepaalde wijziging van de vastgestelde begroting gebruik te maken van deze post Onvoorzien dan wel het traject te kiezen van de formele begrotingswijziging dan wel de directie opdracht te geven om elders in de vastgestelde begroting een compenserende post te benutten is aan het Algemeen Bestuur HRH.

De verantwoording van de directie HRH aan het Algemeen Bestuur HRH en die van het Algemeen Bestuur HRH aan de gemeenteraden over de inzet van deze post Onvoorzien vindt plaats door middel van de jaarrekening.

Bestuurlijke aansturing

Uitgangspunt is en blijft evenwel, dat de directie van de HRH en in het verlengde hiervan het Algemeen Bestuur HRH de opdracht hebben om te handelen binnen en volgens de vastgestelde begroting.

Besluit: deze aanvulling op de procedure van de formele begrotingswijziging te accorderen.

4. Marap

In de huidige situatie presenteert de directie van de HRH 2 maal per jaar een financiële Marap aan het Algemeen Bestuur. Het betreft in deze een Marap waarin op hoofdlijnen de financiële ontwikkeling van de HRH-organisatie in relatie tot de bestuurlijk vastgestelde begroting. Opzet van deze Maraps is, dat het Algemeen Bestuur HRH in de loop van het begrotingsjaar een tussentijds beeld kan verkrijgen over de uitvoering van c.q. de financiële stand van zaken van onderdelen (producten) binnen de vastgestelde begroting. De voornamelijk financiële informatie biedt het Algemeen Bestuur de mogelijkheid om in de loop van het jaar op hoofdlijnen inzicht te krijgen c.q. te houden over de ontwikkelingen binnen de vastgestelde begroting. Het Algemeen Bestuur heeft hiermede de mogelijkheid om zo nodig de directie opdracht te geven om actief bij te sturen en/of te besluiten om bepaalde informatie actief te doen zenden aan gemeenteraden.

In het kader van het activeren van de informatieplicht vanuit de directie HRH aan het Algemeen Bestuur HRH en zover als nodig van het Algemeen Bestuur HRH naar de gemeenteraden is het voorstel om het middel van de Marap meer actief te gaan gebruiken door de Marap-informatie niet uitsluitend te richten op de financiële informatie, maar deze vergezeld te doen van nader uitgeschreven productinformatie in de zin van prestatie-indicatoren en/of bestuurlijke kengetallen.

Op deze wijze moet de Marap een middel worden voor het Algemeen Bestuur HRH om actief uitvoering te geven aan de eigen formele bestuurlijke sturingspositie op basis van de vastgestelde begroting naar zowel de directie HRH als de gemeenteraden.

Besluit: de Marap als hiervoor beschreven op te zetten en in te zetten.

